

u župnoj crkvi. Slijedila je sveta misa koju je predslavio župni vikar vlč. Karlo Šimek zajedno sa župnikom preč. Antunom Hoblajem i svećenicima vlč. Pavlom Markačom, župnikom iz Sv. Marije i vlč. Leonardom Šardićem, župnim vikarom župe Sraćinec. Tema homilije bila je milosrđe i oprštanje, a djeca su se rado uključila u dijalošku propovijed i zajedno s propovjednikom promišljala o milosrđu, osobito o tjelesni-

ma djelima milosrđa i o važnosti međusobnog oprštanja. Liturgijsko pjevanje svih sudionika predvodio je domaći zbor "Ribari Sv. Jakoba" pod ravnateljem prof. Ljubice Crnčec. Nakon mise započeo je program nastupa zborova koji je vodila vjero- učiteljica Vedrana Vuk.

U drugom dijelu susreta, svi sudionici uputili su se u Osnovnu školu Prelog gdje je bila kratka okrjepa, a potom igre za sve sudionike koje je pripre-

mio vjeroučitelj Silvio Benč zajedno s drugim vjeroučiteljima i animatorima. Sudionici su bili podijeljeni u dvije dobne skupine od 1. do 4. razreda i od 5. do 8. razreda, a igre su se održavale u predvorju škole i u sportskoj dvorani. Svi sudionici prošli su kroz 10 različitih igara nadahnutih evanđeoskim geslom gdje su mogli pokazati svoje intelektualne, motoričke i timske vještine. Nije manjkalo glasnog navijanja i bodrenja,

ali sve u atmosferi prijateljstva i zabave. Na kraju su proglašeni pobjednici igara koji su dobili nagrade. Svi sudionici dobili su zahvalnice, a susret je završio pjesmom "Samo ga zamoli". Domaćini i organizatori zahvalili su svima koji su na bilo koji način pomogli održavanje ovogodišnjeg susreta sa željom da svi zajedno dalje nastave u svojim zajednicama pjesmom radosno slaviti Boga.

DALMATINSKO PUČKO PJEVANJE

Enciklopedija dalmatinskog pučkog pjevanja u Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja

Vrijedna notna izdanja u Hrvatskoj iznimno su rijetka, ali se Dalmacija može pohvaliti da u svojoj baštinskoj nototeci ima respektabilan tezaurus narodnoga blaga, koji je, imobilizacijom u crtovlju, trajnim zapisima zavazda sačuvan od zaborava. Najnoviji ostvaraj, po mnogočemu najobuhvatniji i najskrupulozniji, jest upravo tiskan na gotovo 500 stranica enciklopedijskog formata: Tradicijsko crkveno pučko pjevanje u Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja, čiji su nakladnici Franjevačka provincija iz naslova i Zbornik »Kačić«.

Tko prati etnomuzikološka strujanja i folkloristiku dalma-

tinskoga podneblja, upoznat je s impozantnim višesveščanim djelom Spomenici glagoljaškoga pjevanja, što je plod višegodišnjeg rada Stjepana Stepanova; muzikologa, koji je doslovce izgazio čitavi prostor nekadašnje Poljičke republike i magnetofonom posnimio te melografskim transkripcijama zapisao kompletno sakralno pjevanje rečenoga dijela Dalmacije. Jerko Martinić isto je napravio na rođnom otoku Braču (pa to objavio u Njemačkoj: i note i studiju!), a Jerko Bezić, nestor suvremenе hrvatske etnomuzikologije, doktorskom disertacijom bio je panoramski zahvatio šire područje zadarskoga kruga, ostavivši za sobom jedan od pionirskih radova ove vrste. Naravno, genius loci Dalmacije, neprežaljeni Ljubo Stipišić Delmata – za čiju se obimnu ostavštinu nije moglo naći mjesta u Splitu, pa

je završila u Zadru! – snimio je sate i sate pučkih napjeva, ali ih on nije sustavno muzikološki tumačio, već ih je sporadično citatno utkivao u partiture svojih oratorija i kantata. Ono što su radili Franjo Kuhač i Blagoje Bersa, opsegom, sustavnošću i kakvoćom i interpretacije i obradbe ne može se mjeriti pak s ovim respektabilnim notnim izdanjem.

Da, kao i na najvećem brodu ili u avionu, za komandnim mo-

stom samo je jedan kapetan, obično najpožrtvovniji među mnogima, ne nužno i jednakim. U konkretnom slučaju to je fra Stipica Grgat, dugogodišnji regens chorū četveroglasnog mješovitog Zbora Gospe od Zdravlja, ali i zbora mladih iste župe. Zahvaljujući njegovoj inicijativi, enormnoj energiji uloženoj u ovaj projekt (ali i u pokretanje energije kod drugih) te nizu tehničkih obligacija od uredničkih poslova do notografije, cijeli je ovaj poduhvat nazad i došao do realizacije. Valja kazati da je to već drugi ukoričeni tom istog obima (ukupno 1000 stranica!), a u pripremi je i treći, kojim će cjelina biti dogotovljena.

S obzirom na to da je posrjedi Franjevačka provincija, ovde kumulirani i kolacionirani napjevi oni su što se pjevaju na područjima u kojima redovnici franjevci služe kao dušobrižnici. Dosada, evo, uglavnom se govorilo i podrazumijevalo da se te pjesme i melodije prenose mladima s koljena na koljeno, usmenom predajom »na uho«, a odsada to će moći učiniti, uvježbati i ispjevati čak i iz notnih tekstova. Dalmatinske crkvene enklave u kojima su franjevci na duhovnoj službi, eto, više ne će ovisiti o najstarijim pjevačima iz puka koji se sjećaju tih starodavnih kantilena, budući da će u bilo koji čas moći

**Tko prati
etnomuzikološka
strujanja i folkloristiku
dalmatinskoga
podneblja, upoznat
je s impozantnim
višesveščanim djelom
Spomenici glagoljaškoga
pjevanja, što je plod
višegodišnjeg rada
Stjepana Stepanova;
muzikologa, koji je
doslovce izgazio čitavi
prostor nekadašnje
Poljičke republike i
magnetofonom posnimio
te melografskim
transkripcijama zapisao
kompletno sakralno
pjevanje rečenoga dijela
Dalmacije.**

uzeti ove zapise, obraditi ih ili ih pjevati u izvornoj verziji.

Ovdje doneseni napjevi tiču se svih dijelova crkvene godine, od korizme do adventa, od svečanih napjeva za mise do tugaljivih za rekвиeme (mise za mrtve, tzv. mrtvačke mise), od sprovoda do fešta, mjesnih fijera, a velik je broj i paraliturgijskih napjeva što izmiču zadanom kanonu oficijelnoga pjevanja za bogoslužja. U tu skupinu spadaju brojne pjesme posvećene Bogorodici (naročito štovane u Dalmaciji), zatim inim svetcima ili prigodnim pjesma-

ma koje su na krilima profane prakse dospjele u liturgiju.

Stotine tih sačuvanih napjeva svjedoče o pjevačkim praksama uzduž i poprijeko čitave Dalmacije: gore od Zadra, Karina i Knina, dolje do Zaostroga, Ploča i Metkovića. Na zemljopisnom području među tim topozima nalaze se župe i samostani u Šibeniku i na Visovcu, Drnišu, Gracu, Kljacima, Rupama, Radovišiću, Čvrljevu, Prgometu i Labinu, Lećevici, Prugovu, Mirlović Zagori, Miljevcima itd.; naravno, u Splitu i Omišu, Sinju i Otoku, Makarskoj i Baškoj Vodi, Zaostrogu i Živogošću te Imotskome i Vrgorcu. Dakako, uz niz još manjih mjesta ili sela, Franjevačka provincija svoj je redovnički samostan podignula u Sumartinu, na otoku Braču.

Osim toga što su svi prikupljeni napjevi notno prikazani, oni su i detaljno muzikološki obrađeni. A posebna vrijednost ovog po svemu nenadmašna pothvata jesu popratni nosači zvuka, s autentičnim pjevačima što pjevaju svoje ikonske melodije. U ovoj, drugoj knjizi, pridodata su tri CD-a, što s prvim izdanjem čini ukupno njih sedam, a kad bude dogodine publiciran i treći, zaglavni svezak, onda će ih biti više od 10, s ukupno 15-ak sati izvorne dalmatinske sakralne pjevane baštine.

Siniša Vuković